

Tijdens het verwerken van de resultaten vielen die van een deelnemer uit het project 'Schoon erf, schone sloot' op. Nog niet alle resultaten zijn bekend, maar nu is al duidelijk dat de put bij deelnemer Frank Berbee van A.C. Berbee Bloembollen uit Callantsoog tijdens de tweede meting nagenoeg schoon bleek te zijn. De verklaring voor dit positieve resultaat: Berbee ontsmet en laadt binnen.

Frank Berbee en André Conijn tussen de broeitulpen

'Honderd procent schoon relatief begrip'

Tekst en fotografie: Lilian Braakman

Op het bedrijf van Frank Berbee, A.C. Berbee Bloembollen aan de Parallelweg in Callantsoog, worden tulpen, narcissen, krokussen en irissen gekweekt. Daarnaast broeit Berbee tulpen en verwerkt hij lelies voor derden. Net als anderen ontsmet Berbee alles binnen. Tot zover zijn er geen opvallende zaken. Wat deze deelnemer aan het project 'Schoon erf, schone sloot' onderscheidt van de anderen is dat zijn tweede meting tijdens de ontsmettingsperiode vrijwel schoon was. Berbee: "Voor de eerste meting moesten we de put schoonmaken, maar dat was niet helemaal goed gedaan. In deze meting werden dan ook wat gewasbeschermingsmiddelen gevonden. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HNK) beaamde dat de put niet goed schoon was. De tweede keer was tijdens de ontsmettingstijd, maar toen is er bijna niets gevonden. Van wat ze wel vonden waren de waardes zeer laag."

KISTEN

Zo'n positief resultaat heeft Berbee bereikt door een goede logistiek en een ruime schuur. "De

heftruck die we bij het ontsmetten gebruiken, blijft de hele periode binnen. Omdat wij alle kisten binnen laden, hoeft de heftruck ook niet naar buiten. Bij de ontsmettingsplaats kunnen eventuele druppels worden opgevangen in de lekgoten. De kisten laten we lang uitdruipeleen waardoor emissie tot het minimum beperkt wordt. Honderd procent schoon is een relatief begrip, maar door bewust de mogelijke bronnen in de gaten te houden kom je ver. Zo blijven alle kisten binnen. Deze staan alleen in de zomer buiten, maar ook dan staan ze onder een afdak", geeft Berbee aan.

BRAINSTORMEN

Wat nog meer binnen te vinden is, zijn alle tractoren, de plantmachine en uiteraard de spuit. Dit is niet alleen om emissie te voorkomen, maar ook omdat het beter is voor het materiaal. "Bovendien heb ik er de ruimte voor", vertelt Berbee. "Tijdens het transport van de ontsmette bollen richting het land zou er eventueel emissie kunnen plaatsvinden als het regent, maar dit percentage zou dan zeer laag zijn. Iets nieuws heb ik met dit project niet geleerd, maar ik vind het goed dat het onderzoek de deelnemers nogmaals attendeert op

de problemen. Zelf wordt je er scherper van en bovendien hoort het bij de bedrijfsvoering."

De adviseur die Berbee tijdens het project heeft bijgestaan is André Conijn van Albert Groot uit Schagerbrug. Hij kijkt positief terug op het project: "Doordat er verschillende bedrijven meedoen kun je gezamenlijk brainstormen over mogelijke verbeterpunten. Voor elk bedrijf zijn deze anders, maar de emissieroutes zijn nu duidelijk in beeld gebracht. Welke doeltreffende oplossing toepasbaar is voor het gros van de kwekers, moet nog blijken. Wel zijn er al ideeën, zoals een kunststof bak onder de kisten die naar het land worden getransporteerd. Dit is nog een extra opvangmogelijkheid om emissie te voorkomen. Zoals voor alles geldt: het moet wel technisch haalbaar zijn."

Het project 'Schoon erf, schone sloot' onderzoekt emissie op bedrijven. Het doel van dit project is om de emissie te verminderen door kwekers bewust te maken van het probleem en zo het water schoner te krijgen en te houden.